

Tisztelt Konferencia! Kedves Barátaim!

Örömmel jöttem a II. Tehetségelméleti Konferenciára, Szegedre, szép szülővárosomba. Hiszen alig több, mint egy éve együtt ástunk ültető árkot Budapesten, s közös akarattal vetettük el a párbeszéd magját. A párbeszédét a tehetségsegítésről, amelynek annyi eltérő útja, modellje, praxisa létezik. De tudomásul vettük, hogy a tudomány perzselő tűzben fejlődik. Mindig vannak, akik állítanak, és mindig lesznek, akik tagadnak. Mert amink van az mindig csak modell, megközelítés, s az új, jobb megoldáshoz csak tagadás, viták, újjászületés útján juthatunk. Ez a fejlődés ára. Közben feszülhetnek az indulatok, „repülhetnek a tényérok”, ám mindig tudni kell: egyet akarunk: jobbítani. Ezért van szükség olyan munkakonferenciákra, ahol ütközhetnek, és ugyanakkor kisimulhatnak gondolataink.

Az Ószövetségből intő jelként kiált a megegyezni nem tudó Káin és Ábel sorsa. De nem különben Péter és Pál vitája Arany János értő tolmácsolásában. Kultúrája van a vitának és kényszerítő kultúrája van a megegyezésnek. S mindkettőt tanulnunk kell! (Igen, nekünk, magyaroknak különösképpen).

Tavaly október 19-én felhívást fogadtunk el, amelyben megfogalmaztuk:

„Javasoljuk, hogy a tehetségelméleti szakma kutatói és gyakorlati művelői évente vándorkonferenciák keretében vitassák meg a tehetséggondozás nemzetközi és hazai eredményeit, irányait, és erjesszék a tehetségsegítés jó gyakorlatainak terjesztését.” S íme, a konferencia folytatódik, s ez siker! Ne hagyjuk abba, folytassuk, sőt tegyük gyakoribbá, és publikáljuk előadásainkat!

Ám felhívásunknak volt egy második része is.

„Felkérjük a felsőoktatás és tudomány vezető tehetséggondozó műhelyeit, hogy közösen vállaljanak védnökséget a tehetségsegítés elméleti kérdései felett.” Ez a törekvésünk még nem teljesült. Pedig az Európai Unió is ösztönöz bennünket arra, hogy, egyesített erővel oldjunk meg problémákat. Ezért állnak össze egyes területeken (pl. biotechnológiában, nyelvtechnológiában) egyetemek, kutatóhelyek, hogy közös platformon fogalmazzák meg törekvéseiket. Ezt kellene tennünk nekünk is!

S mi lesz, ha a végén minden elméleti kérdés megoldódik, s ha nagyon hatásos, bevált módszereink lesznek?

Akkor is, sőt, akkor talán különös erővel hívom fel a figyelmet - egy Oriana Fallacinál olvasott bájos mese üzenetére, az ajándékról. A mese valahogy így szól.

Egy erdőben magányosan élt Mózes. Szorgosan dolgozott, s munkáját ezüstpénzben fizették, amelyeket gondosan félretett. Egyszer az égből lepottyant egy furcsa kis zöld lény, mert összetörött az az ezüst kalitka, amelyben utazott. Angyal volt-e, növény, vagy úrlény? Kitudja. Hiába sírt, nyöszörgött, könyörgött, az emberek nem segítettek rajta, sőt kinevették. De Mózes megszánta. Megolvasztotta összes pénzét, s abból kipótolta, megjavította a kalickát, így a lény tovarepülhetett. Búcsúzóul Mózesnek egy kis zöld kristályt adott, amely arra szolgált volna, hogy, újjászülessék, ha esetleg meghalna. Ám távozásakor elkövetett egy apró hibát: elfelejtette elmondani Mózesnek a kristály titkát.

És mégis: Mózes boldog volt, talán olyan boldog, mint soha életében. Igaz hogy megöregedett, igaz, hogy elherdálta pénzét, igaz hogy a zöld lény is elhagyta. „De talán azért vagyok boldog – töprengett – mert itt járt a zöld lény és adott nekem egy *ajándékot*. Végül is *ajándék* volt, bármily felesleges. És már hosszú évek óta, senki nem gondolt arra, hogy megajándékozzon.”

Minden tehetségsegítő vesse észbe, hogy munkájában a legfontosabb talán nem is az, amit mentoráltjának, mint tudást, szemléletet, módszert átad, hanem az, hogy *megajándékozza* lényével, példájával, egyéniségével. Mert a mentorált nem egyszerű input-output automata, de érzékeny, érző, egyedi személy.

Ezért is álljunk ellen a kísértésnek, hogy a tehetségek segítése üzletté váljon, mert az több annál: hivatás, önátadás – ajándék.